

Zilele acestea, Domnul profesor Pavel Ciobanu, doctor habilitat în medicină, renumit medic ortoped-traumatolog, talentat savant, ilustru pedagog, promotor al medicinei autohtone, cu o activitate de peste 50 de ani pe tărâmul medicinii practice și celei pedagogice, marchează frumoasa aniversare de 80 de ani.

Domnul Ciobanu Pavel Ion s-a născut la 12 iulie 1933, în comuna Speia, plasa Bulboaca, județul Tighina, România, într-o familie de agricultori. A copilărit în satul natal și a învățat la școala primară din Speia, ulterior la Colegiul de medicină din Tighina, pe care-l absolveste în 1954 cu mențiune.

Pe parcursul anilor 1954-1960, Pavel Ciobanu studiază cu multă sârguință medicina la Facultatea de Medicină generală a Institutului de Stat de Medicină din Chișinău pe care, de asemenea, îl absolveste cu mențiune. Încă de pe atunci, tânărul Pavel Ciobanu se evidențiază prin activismul său în viața studențească, la facultate fiind printre liderii tineretului studios.

Activitatea practică medicală, conform repartizării, și-o începe la Spitalul raional Anenii Noi, în 1960, în calitate de medic-chirurg și medic-șef adjunct pentru activitate curativă, unde a activat până în 1963.

În 1963, prin concurs, este admis în doctorantură la Institutul de Ortopedie și Trumatologie Kiev, Ucraina, la renumitul savant academician F. Bogdanov.

În 1965, a fost selectat de Nicolae Testemițanu, ministru pe atunci al Ministerului Sănătății al Republicii Moldova, ca șef al direcției generale curativ-profilactice, în această postură fiind până în 1968.

În 1967, în cadrul *Alma Mater*, sub egida profesorului F. Bogdanov, susține un brio teza de doctor în medicină cu tema: „Reamputarea osteoplastică a gambei cu formarea sinostozei”.

În cadrul evenimentelor internaționale din 1968, atunci când întreaga echipă de promotori notorii ai intereselor poporului autohton din cadrul Ministerului Sănătății, condusă de renumitul profesor Nicolae Testemițanu a fost eliberată din funcție *in corpore*, dl Pavel Ciobanu, cu unele dificultăți ale acelor timpuri, este angajat în cadrul Institutului Oncologic, unde a activat în calitate de oncolog-osteolog până în 1971. Aici, împreună cu dl conf. Nicolae Cereș începe studiul unei probleme de pionerat de maximă valoare și complexitate „Valoarea celulelor embrionare în stimularea osteogenezei deprimate”, devenind unul din fondatorii direcției de cercetare a acestor componente ale medicinei fundamentale și practice.

Din acel an, este angajat ca șef al catedrei Protecție Civilă din cadrul Universității de Stat din Moldova, ca apoi în perioada 1978-1986 să revină la cursul de perfecționare a medicilor în Ortopedie și Traumatologie al Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, în calitate de asistent apoi și de conferențiar – ani de o valoroasă activitate clinică în diagnosticarea și tratamentul patologiilor osteoarticulare, inclusiv optimizarea consolidării fracturilor cu celule embrionare prin metoda elaborată și implementată de Domnia sa încă din 1970-1971. Atenția cu care îl ascultă pe fiecare pacient, cunoștințele acumulate zi de zi, timp de mai mulți ani, i-au creat o enormă autoritate în rândurile populației. Practica bogată acumulată,

inclusiv cea chirurgicală, a împărțit-o cu generozitate studenților de la Universitatea de Stat din Moldova și Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”.

În întreaga sa viață, dl Pavel Ciobanu prestează o permanentă și fructuoasă activitate didactică și medicală, concomitent cu studiul științific asupra multor probleme actuale, dar o prioritate deosebită acordă utilizării grefelor celulare în ortopedie și traumatologie. Materialul experimental și clinic, acumulat cu minuțiozitate timp de 24 de ani, a servit drept bază pentru teza de doctor habilitat: „Activizarea osteogenezei reparatoare prin celule osteomedulare”, pe care o susține în 1994 în cadrul Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”. Ulterior, din motive de sănătate, se reîntoarce la catedra de Protecție Civilă a Universității de Stat ca șef al acestei subdiviziuni, pe care a condus-o timp de 36 de ani, până în 2007, când a fost numit în funcția de profesor-consultant la aceeași catedră, până în 2011.

Din 2011 și până în prezent, Domnia sa activează în calitate de cercetător științific principal în laboratorul „Inginerie tisulară și culturi celulare” al Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”.

Domnia sa rămâne a fi un specialist unic în terapia celulară, prin cercetările teoretice și practice, efectuate cu contribuția consultativă a unor specialiști morfologi, imunologi, embriologi și cliniciști din URSS: I. Lavrișcelea, G.I. Govallo, A.S. Fridinștein (Moscova), F.I. Bogdanov (Kiev), A.S. Cozliuc, N.N. Cereș, I.G. Șroit (Chișinău). Studiile științifice ale profesorului Pavel Ciobanu, multe dintre ele fiind de pionerat, sunt consacrate utilizării celulelor fetale umane în tratamentul deficiențelor de consolidare a fracturilor aparatului locomotor.

În 1982, pentru prima dată în lume, dl Pavel Ciobanu a demonstrat activitatea osteogenetică a culturii de organ cu proprietăți de a produce țesut cartilagin și osos, în lucrarea sa „Биологическая активность аллогенных эмбриональных костномозговых клеток”, publicată în „Бюллетень экспериментальной биологии и медицины”. Astfel, aceste cercetări au fost printre primele care au demonstrat proprietățile excepționale ale celulelor stem embrionare.

Domnia sa este autor a peste 110 lucrări științifice, inclusiv 5 monografii, două articole în publicații internaționale și 7 lucrări instructiv-metodice în domeniul protecției civile și chirurgiei reconstructive. Este autor a 24 de brevete de invenție în medicină, inclusiv în traumatologie, ortopedie și chirurgie reconstructivă. Invențiile elaborate au fost înalt apreciate în cadrul expozițiilor internaționale de invenții din țară și de peste hotare cu 10 medalii de aur, 7 medalii de argint și 4 medalii de bronz.

Dl profesor Pavel Ciobanu a contribuit considerabil la formarea multor generații de medici specialiști, pentru sistemul de sănătate din Republica Moldova, cadre științifico-didactice de înaltă competență pentru *Alma Mater*, instruiți în cadrul Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” și la dezvoltarea științei medicale în domeniul celulelor stem, care este un domeniu prioritar de cercetare la nivel mondial.

Pentru activitatea multidirecțională și prodigioasă, profesorul Pavel Ciobanu, este decorat cu: medaliile „Pentru deștelerire”; „Nicolae Testemițanu” și insignele „Eminent al Ocrotirii Sănătății din URSS”, „Eminent al „Cruții roșii” din URSS”, „Eminent al Protecției civile din URSS”.

Senatul, comunitatea universitară, colegii de lucru, discipolii săi, generațiile de foști studenți, actualmente medici în țară și peste hotarele ei, îi aduc cu plecăciune cuvinte de mulțumire și recunoștință dascălului lor – profesorului Pavel Ciobanu, cu sincere urări de multă sănătate și activitate rodnică.

La mulți ani!

Ion Ababii, dr. h., profesor, academician
Rector al USMF „Nicolae Testemițanu”